

Aurreiazko genero eraginaren txostena

Foru Arau aurreproiektua, Gipuzkoako Lurralde Historikoko 2017rako Aurrekontu Orokorrak onartzen dituen

1. Sarrera

Txosten honen helburua da 2/2015 Foru Arauak, martxoaren 9koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoak, bere 27. artikuluan ezartzen duena betetzea. Hain zuzen ere, Gipuzkoako Foru Aldundiaren foru arauen aurreproiektuak zein izaera orokorreko xedapen proiektuak osatu eta izapidetzeko orduan, generoaren eraginaren alde aurreko ebaluazioa aurkeztu beharko da haiei atxikita.

Genero eraginaren alde aurretiko ebaluazio txostenak atal hauek eduki beharko ditu:

- arau proiektuaren edo izaera orokorreko xedapenaren deskribapen orokorra.
- genero eraginaren alde aurreko ebaluazioa.
- atzemandako ezberdintasunak ezabatzeko neurriak, baita, egindako genero eraginaren ebaluazioaren arabera, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko neurriak ere.

2. Arau aldaketak

2017. urteko aurrekontuak Diputatuen Kontseiluak onartutako aurrekontu esparruaren barruan prestatu dira, bertan ezartzen baitira Gipuzkoako sektore publikorako epe luzeko helburuak. Bete dira emaitzetara bideratutako aurrekontu baten baldintzak. Horretarako, aurrekontu programak ikuspuntu berri horretara egokitu dira, eta adierazleak esleitu zaizkie programa bakoitzean jarritako helburuei. Era berean, helburu horiek betetzeko behar diren ekintzekin eta baliabideekin lotu dira.

Horrela, aurrekontuak Kudeaketako 2015-2019 bitarteko Plan Estrategikoaren foru politika publiko guztiak gauzatzeko tresna eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren gobernu ekintzaren lidergorako eta orientaziorako datozen urteetako tresna nagusia izateaz gain, plangintza eta ebaluazio sistema bat ere badira. Izan ere, aurrekontuetako baliabideak eta helburuak lotzen ditu, efikazia, efizientzia eta gardentasuna hobetzeko asmoz.

Aurreko ekitaldietan hasitako jarduketa lerroari jarraituz, genero eraginaren ikuspuntutik aztertu dira aurrekontuko programak, gastu lehentasunak non jarri behar diren ezartzearen.

Gipuzkoako Lurralde Historikoko Aurrekontu Orokorren bidez, baliabide publikoen kudeaketa finantzario on bat lortzeko helburuan sakondu nahi da, are gehiago gaurkoa bezalako susperraldi ekonomikoa gertatzen ari denean. Alde horretatik, bai aurrekontu hauek eta bai etorkizunekoek bultzada ekonomiko eta sozial

handiena eman behar diote Gipuzkoari, aldi berean ziurtatuz baliabide publikoak efizienteki gastatzen direla.

Aurreikusitako diru-sarrereri dagokienez, hasi berria den susperraldi ekonomikoari esker %0,55 gehitzen da aurrekontu osoa, % 3,16 aurrekontu propioa, eta % 2,5 Udalak Finantzatzeko Foru Funtsa.

Gastu politikek gaurko egoerari aurre egitea izango dute helburu, eta, hori lortzeko, lehentasunezkoa izango da inbertsioak egitea krisiak enpresa eta pertsonentzat izan dituen ondorioak gainditzeko eta produkzio sarea indartzeko, betiere Gipuzkoaren lehiakortasuna bultzatuz.

Bestetik, aurrekontu honetan kontuan hartu dira, era berean, egoera ekonomikoaren egungo testuingurua eta gizarte politikan hartu diren kudeaketa erabaki batzuk. Izan ere, horiek direla-eta, zaila gertatzen da gastu soziala 2017. urteko aurrekontuak aurkezteko unean kalkulatzea.

Arrazoi horrengatik, gizarte gastuetarako bideratutako kredituak zabalgarritzat hartu dira, kontuan izanik gerta daitekeela haien zuzkidura nahikoa ez izatea ekitaldian zehar agertzen diren beharrei aurre egiteko, betiere azpimarratuz borondate politikoa dela kreditu horiek zuzkitzea aurrekontu beharrak estali arte.

3. Genero eragina

Aurrekontu hauen eragina genero aldetik zehaztasun handiagoarekin egiten da proiektuarekin batera doan txostenean: "2017ko Aurrekontuak generoaren ikuspegitik duen eraginaren azterketa – Txosten exekutiboa"

3.1 Genero egokitasuna

Proiektu honen helburua da Gipuzkoako Lurralde Historikoko 2017. urteko aurrekontuak onartzea.

Proiektuaren amaierako hartzaileak bertako biztanle guztiak dira.

Hortaz:

- amaierako talde hartzailea pertsona fisikoak izanik,
- eta xedapen normatiboak eragina izanda emakumeek eta gizonek baliabideak eskuratzeko edota kontrolatzeko moduan,

Ondorioztatu behar da egokia dela arau proiektua genero ikuspegitik aztertzea.

3.2. Genero eraginaren balorazioa

3.2.1. Hasierako egoera

Azken urteetan Gipuzkoako gizon eta emakumeen arteko berdintasunari

buruzko erreferentziazko adierazleen bilakaerak, oro har, ibilbide positiboa izan du, emakumezkoen jatorrizko egoera okerragotik abiatuta, beti ere. Hala ere, oraindik ere urrats asko eman behar dira benetako egoera parekidea lortzeko eta mendeetako bazterketa egoeraren ondorioak gainditzeko. Horrez gain, azken urteotako krisi ekonomikoaren ondorioz, gizartearen sektore guztiak kaltetuak izaten ari dira, langabezia areagotuz, ongizate estatuko zenbait zerbitzuetan murrizketak ezarriz, zeharkako zergak handituz... Gainera, errenta maila baxuko eta babesik gabeko pertsonengan eragina askoz kaltegarriagoa izaten ari da, jakin dakigularik, pobreziaresa tasa neurtzeko erabiltzen dugun adierazleak emakume eta gizonen arteko arraila altua erakusten duela.

3.2.2 Aztertutako neurriak

2017ko aurrekontu proiektu honetako programak genero ikuspegitik aztertu dira. Programa horiek sailkatuta daude eragin handikoak, eragin ertainekoak eta eragin txikikoak bezala.

Azterketa eragin handiko eta ertainetara mugatu da. Azkenean, 31 programa aztertu dira, aurrekontu propio osoaren %64,1. Horrela, aurrekontu propio osoa 779 milioi eurokoa izanik, aztertutako 31 programen zenbatekoa 499,6 milioikoa da (%64,1). Horietatik, 20 programa garrantzi handikoak dira generoaren ikuspegitik eta kudeatutako gastua 390,3 milioikoa da (%50,1). Bestalde, garrantzi ertaina duten programak 11 dira eta kudeatutako gastua 109,3 milioikoa da (%14,0).

Zenbateko horiek ikusita, esan dezakegu, programa horiek ondo ordezkutzen dituztela foru aldunditik bultzatutako politika publikoak.

3.2.3 Genero eraginaren balorazioa

Dударик gabe, aurrekontu hauek gipuzkoarron bizi-kalitatean eragin handia dute; eta beraien xedeetako bat da generoak sor ditzakeen desorekak ahalik eta gehien murriztea. Helburu hori zein neurritan lortuko duen eta bere egokitasun maila ondoren aztertu beharko da. Baina dudarik gabe, aurrekontu hauek baldintzak eta neurriak ipintzen dituzte, hori horrela izateko.

Donostia, 2016ko urriaren 21a

lo
XAL

Sin.: José Antonio Lapeira Oyarzabal
AZTERLANETAKO ATALBURUA